

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Learning Style of Sukhothai Thammathirat Open University Students

ปิยะดา พิศาลบุตร¹

ประสพชัย พสุนนท์²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับลักษณะของนักศึกษา 3) เสนอแนะรูปแบบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 จำนวน 310 คน เลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย เครื่องมือการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ของนักศึกษา ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของตนเอง ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ 9 รูปแบบ ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละและความถี่ และสถิติอ้างอิง ได้แก่ วิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบครอเมอร์ (Cramer)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 9 รูปแบบ โดยเรียงลำดับรูปแบบที่นักศึกษานิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก และรูปแบบที่นักศึกษานิยมน้อยที่สุด ได้แก่รูปแบบที่ไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น 2) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียน คือ เพศ ซึ่งพบว่านักศึกษานิยมใช้รูปแบบการเรียนรู้หลากหลายกว่าเพศชาย แต่เพศชายใช้รูปแบบการเรียนที่เหมาะสมกับระบบการศึกษาทางไกลมากกว่าเพศหญิง 3) รูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษานิยมใช้มากที่สุดคือ เรียนแบบกระตือรือร้นที่จะให้ได้รับความรู้มากที่สุด จากเอกสารการสอนและการสอนเสริม ดังนั้น รูปแบบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่จะตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคือการใช้เอกสารการสอนและการสอนเสริมเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับระบบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คำสำคัญ รูปแบบการเรียนรู้ ระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

² รองศาสตราจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The objectives of this research were to 1) study learning style which STOU students utilize; and 2) investigate relationships between various learning style and students' characteristics 3) propose appropriate teaching model for STOU students.

The sample consisted of 310 senior STOU students in the School of Management who were expected to complete the degree in 2015, obtained by simple random sampling method. Data were collected by using a questionnaire which comprising four parts of questions; part one concerning students' characteristics, part two concerning students' opinions towards their learning behaviors, part three concerning students' opinions on the nine learning style, and part four concerning students' suggestions for improving learning performance. Data were analyzed by using descriptive statistics: frequency and percentage, and inferential statistics: factor analysis, chi-square testing and cramer testing.

The results of the study showed that 1) STOU students utilized all nine learning style, and the learning style that had the highest ranking was the style which students depended on friends and tutorial classes, and the style with the lowest ranking was the style which students did not concern themselves with acquiring knowledge but they were interested only in completing the degree. 2) The demographic factor that had a statistically significant relationship with the learning style was gender. It was found that female students had more variation in using learning style than male students, but male students tended to use learning style that suited distance learning context more than female students. 3) An appropriate learning style which students would gain more knowledge was the style that students were very enthusiastic to learn from textbooks and tutorial classes. This model conformed with STOU educational system.

Keywords: Learning style, Distance education system, Sukhothai Thammathirat Open University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนเหมือนการศึกษาในระบบปิด ซึ่งสอนโดยสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไป โดยนักศึกษามีวิธีการศึกษาผ่านสื่อการสอนชนิดต่างๆตามความสะดวก ความสนใจ และความพร้อมในเรื่องการใช้สื่อ ในเรื่องเวลา และเรื่องการใช้สถานที่ หลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ใช้หลักการบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกันในรูปชุดวิชา โดยนำเนื้อหาสาระ ที่สำคัญและจำเป็นผสมผสานกับความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียนชุดวิชานั้นๆ กลุ่มเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชคือประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในชนบท สื่อการสอนหลักที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนระบบการศึกษาทางไกลในประเทศไทยได้เหมาะสมที่สุดคือ สื่อสิ่งพิมพ์ในรูปชุดวิชา แต่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สื่อสำหรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชใช้ระบบสื่อประสมแบบบูรณาการ มีลักษณะเป็นระบบการใช้สื่อหลักและสื่อเสริมร่วมกัน โดยใช้สื่อหลักเป็นหนังสือในรูปชุดวิชา และสื่อเสริมตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาประกอบด้วย วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ซีดีเสียง วีซีดี และเอ็มพี 3 นอกจากนี้ยังมีการสอนเสริม ในทุกสาขาวิชาสำหรับบางชุดวิชาที่มีความจำเป็น เนื่องจากเนื้อหาวิชาค่อนข้างยากและการฝึกปฏิบัติสำหรับบางสาขาวิชา นอกจากนี้ยังมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ในการสอนด้วย ทั้งนี้การผลิตสื่อ โดยเฉพาะสื่อหลัก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเน้นที่จะให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้สอนหรือพึ่งพาผู้สอนน้อยที่สุด กล่าวคือเนื้อหาชุดวิชาจะต้องอ่านเข้าใจง่าย มีเนื้อหาที่น่าสนใจ และจูงใจ ให้อ่าน รวมทั้งสามารถนำไปใช้ประยุกต์ในการประกอบอาชีพได้ด้วย (ปิยะดา, 2555)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่เปิดสอนด้วยวิธีเรียนทางไกลได้มีการพัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนมาโดยตลอดเวลา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาที่จบจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีคุณภาพที่ดีขึ้นตามลำดับและสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในขณะที่มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักศึกษา ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอน ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นักศึกษาในฐานะผู้รับความรู้ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ ต้องมีวิธีการจัดการในการรับความรู้ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ เพื่อให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพผลดีขึ้น เร็วขึ้น และประหยัดเวลาขึ้น ซึ่งเป็นหลักการบริหารจัดการทั่วไป ที่ปัจจุบันนี้จะเน้นในเรื่องคุณภาพดีขึ้น ใช้เวลาน้อยลง และประหยัดต้นทุน ดังนั้น ถ้านักศึกษาผู้ว่าควรจะบริหารจัดการรูปแบบการเรียนของตนแบบใด จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นในเวลาที่รวดเร็ว และไม่ต้องเสียค่าลงทะเบียนแล้วเทอมแล้วกว่าจะจบการศึกษาได้ ก็จะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย และเป็นประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวมที่มีบุคลากรที่มีความรู้ ซึ่งปัจจุบันเป็นสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้สติปัญญาเป็นสำคัญ

การศึกษาระบบเปิดแบบการสอนทางไกลนี้จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกับระบบการศึกษาระบบปิด โดยทั่วไป ทั้งในเรื่องการรับนักศึกษา ระบบและรูปแบบการเรียนการสอน และระบบการประเมินผล ดังนั้นความสำเร็จของการศึกษาในระบบเปิด ผู้เรียนจะต้องใช้รูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระบบการเรียนการสอนในระบบปิด แบบการสอนทางไกล กล่าวคือต้องศึกษาจากสื่อการสอนเป็นหลัก โดยพึ่งพาอาจารย์ผู้สอนน้อยที่สุด การศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาในระบบเปิดแบบการสอนทางไกลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ

ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนระบบเปิดแบบ การสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผลจากการศึกษาครั้งนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สามารถนำ ผลการวิจัยไปปรับปรุงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้เอื้อประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษามาก ยิ่งขึ้น (สารีพันธ์์ ศุภวรรณ, 2555)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับลักษณะของนักศึกษา
3. เพื่อเสนอแนะรูปแบบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีหลายรูปแบบ
2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ การทำงานระหว่างศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการ ซึ่งคาดว่าจะ สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2558
2. กำหนดรูปแบบการศึกษาที่คาดว่านักศึกษาคงจะเลือกจัดการการศึกษาให้เหมาะกับตนเอง 9 รูปแบบ

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการที่คาดว่าจะลงทะเบียนสำเร็จการศึกษาใน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,500 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการที่ลงทะเบียนสำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2558 จำนวน 334 คน ซึ่งได้โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการจัดการที่ ลงทะเบียนขอสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย คำถาม 4 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพภูมิฐานะ ระยะเวลา ระดับการศึกษา ก่อนเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกรดเฉลี่ยของภาคการศึกษาสุดท้ายที่ลงทะเบียน และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนด้วยตนเอง ประกอบด้วยคำถาม 46 ข้อ ใช้มาตรวัดระดับความคิดเห็นแบบมาตรประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด แทนด้วยค่า 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันของตัวนักศึกษาก่อน ซึ่งกำหนดไว้ 9 แบบ คือ

3.1 การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอน และการสอนเสริม

3.2 การเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น

3.3 การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก

3.4 การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก

3.5 การเรียนแบบแข่งขัน

3.6 การเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด

3.7 การเรียนแบบเป็นอิสระ

3.8 การเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา

3.9 การเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ ที่สูงขึ้นตามผลการวิเคราะห์จากข้อ 3

3. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์การจำแนกนักศึกษาตามรูปแบบการเรียนรู้ โดยใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

2) วิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้สถิติอ้างอิง ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis)

3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษากับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และการทดสอบ Cramer

4) สำหรับแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตรประเมินค่า 4 ระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาดตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ลักษณะของนักศึกษาตัวอย่างที่นำมาศึกษารูปแบบการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มสธ.

ตัวอย่างของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี สมรสแล้ว ทำงานแล้ว อยู่ต่างจังหวัด จบการศึกษาระดับ ปวส. หรือ ปวท. ก่อนเข้าศึกษาในมสธ. เกณฑ์เฉลี่ยของภาคสุดท้ายที่ลงทะเบียนในมสธ. อยู่ระหว่าง 2.00-2.49 และใช้รายได้จากการทำงานเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 334 ราย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) จากรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา 9 รูปแบบ ได้แก่ 1. การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุด จากเอกสารการสอนและการสอนเสริม 2. การเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น 3. การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก 4. การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก 5. การเรียนแบบแข่งขัน 6. การเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด 7. การเรียนแบบอิสระ 8. การเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา และ 9. การเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก

จากตาราง 1 แสดงค่าร้อยละของความแปรปรวน (% Variance explained) ที่สามารถอธิบายรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ของทั้ง 9 รูปแบบ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดคือรูปแบบที่มีร้อยละความแปรปรวนที่สามารถอธิบายการเรียนรู้ได้มากที่สุดคือร้อยละ 10.79 และรูปแบบที่มีร้อยละความแปรปรวนที่สามารถอธิบายการเรียนรู้ที่มีค่ารองลงมาคือการเรียนรู้แบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้นคือร้อยละ 9.25 และรูปแบบที่มีร้อยละความแปรปรวนที่สามารถอธิบายการเรียนรู้ที่มีค่าน้อยสุดคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลักคือร้อยละ 3.85

รูปแบบการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ได้มากที่สุด จากเอกสารการสอนและการสอนเสริม แสดงว่าถ้านักศึกษาใช้รูปแบบนี้ จะมีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้เร็ว ประหยัดเวลาและมีผลการเรียนดีขึ้นทำให้สามารถจบการศึกษาได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ให้หลักสูตร ส่วนรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก มีร้อยละความแปรปรวนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่น้อยที่สุดคือ 3.85 ใช้รูปแบบนี้ จะมีโอกาสเรียนรู้ได้ช้า และใช้เวลามากในการที่จะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น อาจจะไม่สามารถจบการศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งนำไปสู่การเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

จากตาราง 1 ในสดมภ์ที่แสดงร้อยละของของนักศึกษาที่เลือกรูปแบบการเรียนรู้ จากตารางพบว่า นักศึกษาเลือกรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักถึงร้อยละ 34.13 รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริมเป็นหลัก การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก มีร้อยละของนักศึกษาที่เลือกเรียนแบบเหล่านี้ 18.56 และ 16.47 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ม้นักศึกษาเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.30 คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมจากการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดกับรูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาเลือกคือการเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้	จำนวนนักศึกษาที่เลือกรูปแบบการเรียนรู้		ร้อยละที่สามารถอธิบายรูปแบบการเรียนรู้
	จำนวน	ร้อยละ	(% Variance explained)
การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม	62	18.56	10.79
การเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น		0.30	9.25
การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก	55	16.47	6.68
การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก	114	34.13	4.98
การเรียนแบบแข่งขัน	34	10.18	4.54
การเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด	5	1.50	4.49
การเรียนแบบอิสระ	4	1.20	4.03
การเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา	40	11.98	3.89
การเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก	19	5.69	3.85
รวม	334	100	-

การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อน และการสอนเสริมเป็นหลักซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 34.13 นิยมใช้ในการเรียนประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกับเพื่อนนักศึกษา ที่เรียนชุดวิชาเดียวกัน การเข้ารับการสอนเสริมในทุกวิชาที่เปิดสอน คุณสมบัติของนักศึกษาที่ชอบการเรียนแบบนี้ มักจะไม่ค่อยมีเวลาศึกษาเอกสารการสอนอย่างละเอียด ตลอดจนการรับทราบข่าวคราว และ โปรแกรมการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย สำหรับการเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริมที่นักศึกษาร้อยละ 18.56 ชอบใช้รองลงมา ประกอบด้วย ความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเอกสารการสอนและการเข้ารับการสอนเสริม การเตรียมตัวอ่านเอกสารการสอนล่วงหน้าก่อนเข้ารับการสอนเสริม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมรูปแบบของการสอนเสริม ชอบการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการอภิปรายในชั้นเรียน พยายามจดจำคำบรรยายของอาจารย์สอนเสริมให้ได้มากที่สุด พยายามเลือกที่นั่งในห้องสอนเสริมให้สามารถรับรู้สิ่งที่อาจารย์สอนให้มากที่สุด และใช้เวลาค่อนข้างมากในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสารการสอน ส่วนการเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ที่นักศึกษาร้อยละ 16.47 ใช้ประกอบด้วย การศึกษาเนื้อหาของแต่ละชุดวิชาจนเข้าใจดี ทำกิจกรรมต่างๆที่อยู่ 90 | ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (ม.ค. – มิ.ย.) 2558

ในเอกสารการสอนชุดวิชาครบถ้วน การสรุปเนื้อหาวิชาของแต่ละเรื่องอย่างย่อๆ เพื่อใช้ทบทวนก่อนสอบ และชอบให้เพื่อนนักศึกษาเยี่ยมชมจุดคำบรรยายการสอนเสริมหรือไนต์ย่อ

การเรียนรู้แบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่นักศึกษาร้อยละ 11.98 ใช้ ซึ่งประกอบด้วย การชอบทำกิจกรรมทางการศึกษาเป็นกลุ่มมากกว่าทำคนเดียว ยินดีและเต็มใจที่จะช่วยอธิบายหรือติวเนื้อหาวิชาต่างๆที่เพื่อนไม่เข้าใจ และมีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษารุ่นเดียวกัน สำหรับการเรียนแบบแข่งขันซึ่งนักศึกษาร้อยละ 10.18 ใช้ ประกอบด้วยการเรียนรู้ที่อยากรู้ว่าเพื่อนนักศึกษามีผลการเรียนดีเพียงไร และอยากให้เพื่อนนักศึกษารับรู้ผลการเรียนแต่ละชุดวิชาของตนเอง นักศึกษาที่เรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลักมีร้อยละ 5.69 ประกอบด้วยความต้องการให้อาจารย์สอนเสริมบอกว่าเนื้อหาวิชาส่วนใดบ้างที่ควรอ่านและบอกแนวข้อสอบ เนื่องจากเห็นว่าอาจารย์จะรู้ดีที่สุดว่าเนื้อหาเรื่องใดในแต่ละชุดวิชาที่นักศึกษาควรรู้ และคิดว่ากิจกรรมในชั้นเรียนสอนเสริม นอกเหนือจากการบรรยายเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเป็นเรื่องที่น่าสนใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

รูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาเพียงร้อยละ 1.50 และ 1.20 ใช้คือการเรียนแบบอิสระ ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้เนื้อหาวิชาจากเอกสารสอนด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาเพื่อนหรืออาจารย์ การไม่ชอบติวหรือดูหนังสือร่วมกับเพื่อนนักศึกษา ทราบว่าเนื้อหาเรื่องใดในแต่ละชุดวิชามีความสำคัญและมักใช้เป็นข้อสอบ และการเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด ซึ่งประกอบด้วยความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ดีกว่าเพื่อนๆ นักศึกษาในรุ่นเดียวกัน มีความพยายามที่จะตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนสอนเสริมก่อนคนอื่น และเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและตั้งใจในการเรียนมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักศึกษากับรูปแบบการเรียนรู้

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส การทำงานระหว่างการศึกษา ภูมิลำเนาขณะศึกษา ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และเกรดเฉลี่ยของภาคสุดท้ายที่ลงทะเบียน กับรูปแบบการเรียนรู้ 9 แบบ ซึ่งประกอบด้วย การเรียนแบบกระตือรือร้น ที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุด การเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก การเรียนแบบแข่งขัน การเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด การเรียนแบบอิสระ การเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา และการเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีเพียงเพศของนักศึกษานั้นที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้ ส่วนลักษณะอื่นๆ อีก 6 ลักษณะ ไม่มีความสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้น้อยมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักศึกษา กับรูปแบบการเรียนรู้

ลักษณะของนักศึกษา	Chi-square	Cramer's V
เพศ	0.0197	0.121
อายุ	0.0355	0.102
สถานภาพสมรส	0.0427	0.094
การทำงานระหว่างการศึกษา	0.0782	0.058
ภูมิลำเนาขณะศึกษา	0.0265	0.111
ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษา	0.0621	0.089
เกรดเฉลี่ยของภาคสุดท้ายที่ลงทะเบียน	0.0900	0.071

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่านักศึกษาชายใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักมากที่สุด ถึงร้อยละ 42 ที่ใช้รองลงมาร้อยละ 18 ใช้การเรียนรู้แบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ร้อยละ 16 ใช้การเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม และร้อยละ 11 ใช้การเรียนรู้แบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก สำหรับนักศึกษาหญิง ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักมากที่สุดเช่นเดียวกับนักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 32 ที่ใช้รองลงมาร้อยละ 21 ใช้การเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม ร้อยละ 17 ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ร้อยละ 14 ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา และร้อยละ 13 ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้และเพศ

รูปแบบการเรียนรู้	ชาย	หญิง
การเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม	16.00	20.54
การเรียนรู้แบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก	18.00	16.52
การเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลัก	42.00	32.14
การเรียนรู้แบบแข่งขัน	5.00	12.95
การเรียนรู้แบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา	8.00	14.29
การเรียนรู้แบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก	11.00	3.57

3. ข้อเสนอแนะในการจัดการรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) ในตาราง 1 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุด จากเอกสารการสอนและการสอนเสริม คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่จะทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้มากที่สุด ในเวลาที่รวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงควรนำรูปแบบการเรียนรู้ที่จะทำให้นักศึกษามอบผลในเรื่องการเรียนรู้ได้รวดเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจากตาราง 1 ยังพบอีกว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระบบการศึกษาทางไกลผ่านสื่อการสอนชนิดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีนักศึกษาเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริม

ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยรวมในปัจจุบัน คือรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักในการเรียนการสอนระบบทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรปรับปรุงเนื้อหาเอกสารการสอน ชุมวิชาต่างๆ ให้ทันสมัย กระชับ อ่านเข้าใจง่าย โดยเน้นเฉพาะสาระที่สำคัญและกิจกรรมที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ ตลอดจนการทำงานกลุ่ม และการกระตุ้นให้นักศึกษาต้องค้นคว้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลา และทำอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรเพิ่มจำนวนศูนย์สอนเสริมให้กระจายไปตามจังหวัดต่างๆ มากขึ้น เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเข้ารับการสอนเสริมของนักศึกษา วิชาที่ยากและมีนักศึกษาสอบตกมากควรเพิ่มเวลาในการสอนเสริมให้มากขึ้นและ/หรือจัดทำสื่อการสอนทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตโดยใช้วิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายทอด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านสื่อการสอนชนิดต่างๆ ที่นักศึกษามีความพร้อมและความสะดวกในการรับ (ปิยะดา พิศาลบุตร, 2555)

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในปัจจุบันมี 9 แบบ เมื่อเรียงตามร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่เรียนรู้ในแต่ละแบบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเรียนแบบพึ่งพาเพื่อน และการสอนเสริมเป็นหลัก (34.13%) การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม (18.56%) การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก (16.47%) การเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา (11.98%) การเรียนแบบแข่งขัน (10.18%) การเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก (5.69%) การเรียนแบบมุ่งมั่นที่จะให้ผลการเรียนดีที่สุด (1.50%) การเรียนแบบอิสระ (1.20 %) และการเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น (0.30%)

เพศของนักศึกษาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักศึกษาชายใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อนและการสอนเสริมเป็นหลักมากที่สุดถึงร้อยละ 42 ที่ใช้รองลงมา ร้อยละ 18 ใช้การเรียนแบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ร้อยละ 16 ใช้การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหา

ความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม ร้อยละ 11 ใช้การเรียนรู้แบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก สำหรับนักศึกษาหญิงใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเพื่อน และการสอนเสริมเป็นหลักร้อยละ 32 รองลงมาร้อยละ 21 ใช้การเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม ร้อยละ 17 ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ร้อยละ 17 ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเอกสารการสอนเป็นหลัก ร้อยละ 14 ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา และร้อยละ 13 ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน

อภิปรายผล

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในปัจจุบันมี 9 แบบ แต่ละแบบต่างก็มีวิธีเรียนที่แตกต่างกันดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น รูปแบบที่น่าจะเหมาะสมกับการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คือ การเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอน และการสอนเสริม ซึ่งมีนักศึกษาเพียงร้อยละ 18.56 เท่านั้นที่ศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีดังกล่าว แต่มีนักศึกษาถึงประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 34.13 เรียนแบบพึ่งพาเพื่อน และการสอนเสริมเป็นหลัก ซึ่งไม่ค่อยสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งเป็นการเรียนแบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอน การศึกษาแบบที่นักศึกษาเลือกเป็นแบบที่นักศึกษาต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากเอกสารการสอนของแต่ละวิชาเป็นหลัก หากมีข้อสงสัยหรือยังไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาก็มีโอกาสสอบถามอาจารย์ได้ในการเข้ารับการสอนเสริม สาเหตุที่นักศึกษาใช้วิธีเรียนแบบนี้เป็นส่วนใหญ่นั้นก็เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องทำงานในระหว่างการศึกษา (กองแผนงาน, 2556) จึงไม่ค่อยมีเวลาศึกษาเอกสารสอนตลอดจนคู่มือการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่มหาวิทยาลัยแจ้งให้ทราบ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาเพื่อนนักศึกษาด้วยกันที่มีความพร้อมมากกว่าในเรื่องต่างๆข้างต้น โดยเฉพาะในการติวและการทบทวนเนื้อหาวิชาก่อนสอบ นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าการเข้ารับการสอนเสริมจะได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาที่สำคัญตลอดจน แนวข้อสอบจากอาจารย์สอนเสริม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมตัวสอบ สำหรับนักศึกษาที่เรียนแบบอื่นๆ อีก 7 แบบ นอกจาก 2 แบบ ที่กล่าวมาข้างต้นมีจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 47.31 อาจจะกล่าวได้ว่า ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านสื่อการสอนที่สำคัญคือ เอกสารการสอนชุดวิชาต่างๆ โดยเฉพาะการเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงแต่ให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น การเรียนแบบพึ่งพาอาจารย์เป็นหลัก และการเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษา

รูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาเกือบไม่ได้ใช้กันเลยคือการเรียนแบบไม่คำนึงถึงความรู้ที่ได้รับ ขอเพียงให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยการเรียนรู้ที่ไม่สนใจจะเข้ารับการสอนเสริมเพราะไม่ชอบตอบคำถามอาจารย์และไม่ชอบอาจารย์สอนเสริมที่บรรยายนอกเรื่องจากเอกสารการสอนการเรียนที่พยายามทำทุกอย่างเพื่อให้สำเร็จการศึกษาแม้จะเป็นการเอาเปรียบเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ตลอดจนไม่คำนึงถึงความรู้ที่จะได้รับจากการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรแนะนำให้นักศึกษาใหม่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารการสอนและการสอนเสริม เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านสื่อการสอนชนิดต่างๆของมหาวิทยาลัย และ

2) ควรแนะนำให้นักศึกษาเก่าที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบอื่นๆ หันมาใช้วิธีเรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ได้มากที่สุดจากเอกสารและการสอนเสริม คำแนะนำดังกล่าวควรเขียนไว้ในหนังสือคู่มือนักศึกษา ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมพิเศษนักศึกษาใหม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรจะศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้แบบต่างๆกับผลสัมฤทธิ์การศึกษา โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเอกสารการสอน ซึ่งจะให้ข้อเสนอแนะกับมหาวิทยาลัยได้ว่าควรพัฒนาสื่อใดเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่กำหนด

2) เพื่อให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ควรจะศึกษาความพร้อมของนักศึกษาในการเรียนด้วยระบบ e-learning และ e-tutorial

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองแผนงาน. (2556). *งานวิเคราะห์แผนและงบประมาณ*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: นนทบุรี.
- ชนกนารถ บุญวัฒนะกุล. (2552). *แนวโน้มของการจัดการการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดรุณี จำปาทอง. (2555). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสิ่งแวดล้อม*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นิกุล กระจินทอง. (2553). *ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนต่อระบบการเรียนการสอนทางไกล ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ปิยะดา พิศาลบุตร. (2555). *วิจัยชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและการจัดการความรู้*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สารีพันธ์ สุภวรรณ. (2555). หน่วยที่ 13 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับการศึกษาทางไกล. ใน *แนวทางการศึกษาชุดวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* (หน้า 1-39) นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *โรงเรียนมาตรฐานสากล: คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556, พฤศจิกายน 5). *โลกศึกษา (Global Education)* สืบค้นจาก

<http://school.obee.go.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร. ม.ป.ท.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนานโยบายการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน และการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และภูมิปัญญาไทย*. กรุงเทพมหานคร.

อรุณี หรดาล. (2555). *การจัดการศึกษาปฐมวัยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: วิกฤตหรือโอกาส*. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Rumble, Greville. (2556, November 15). *The distance teaching university*. Retrieved from http://books.google.co.th/books/about/the_Distance_Teaching_Universities.html.